

1
2
3
4
5
6
7
8
9
10
11
12
13
14
15
16
17
18
19
20
21
22
23
24
25
26
27
28
29
30
31
32
33
34
35
36
37
38
39
40
41
42
43

Els estius

JOSEP PORCAR

edicions dospuntZero

1
2
3
4
5
6
7
8
9
10
11
12
13
14
15
16
17
18
19
20
21
22
23
24
25
26
27
28
29
30
31
32
33
34
35
36
37
38
39
40
41
42
43

Els estius

JOSEP PORCAR

Sou lliures de:

fer còpies, distribuir i comunicar públicament l'obra

Amb les condicions següents:

Reconeixement. Heu de reconèixer els crèdits de l'obra de la manera especificada per l'autor o el llicenciador (però no d'una manera que suggereixi que us donen suport o rebeu suport per l'ús que feu l'obra).

No comercial. No podeu utilitzar aquesta obra per a finalitats comercials.

Sense obres derivades. No podeu alterar, transformar o generar una obra derivada d'aquesta obra.

- Quan reutilitzeu o distribuïu l'obra, heu de deixar ben clar els termes de la llicència de l'obra.
- Alguna d'aquestes condicions pot no aplicar-se si obteniu el permís del titular dels drets d'autor.
- No hi ha res en aquesta llicència que menyscabi o restringeixi els drets morals de l'autor.

L L I C È N C I A D E L ' O B R A

© Josep Porcar.

Castelló de la Plana, 2007

Blog de l'autor: Salms | www.porcar.net

El poemari «Els estius» és una obra de **Josép Porcar**. Aquesta creació literària està protegida per les normes internacionals amb jurisdicció estatal espanyola de la llicència **Creative Commons**, amb els següents especificacions: Reconeixement-No comercial-Sense obres derivades d'acord amb la 2.5 Espanya License.

edicions dospuntZero

Els estius

JOSEP PORCAR

Trobaràs aquest símbol en algunes pàgines. Són **enllaços** que l'autor ha volgut destacar expressament. Amb un *clic* descobriràs el context d'alguns versos. També n'hi ha molts *links* ocults: topònims, autors, personatges, poemes sencers, citacions, etc, que han estat enllaçats però sense cap marca addicional per a evitar interferències visuals durant la lectura. Serà aleshores el lector qui haurà de rastrejar l'hipertext amb el cursor.

Nota de l'autor

De Sant Cugat a Gandia passant per Burjassot, no m'intimida gens confessar que *Els estius* és un poemari que s'ha passejat abans per les mans de tres jurats, de diferents premis literaris, que van dictaminar a favor d'uns altres poemaris potser més meritoris que aquest. I d'alguna manera —diners i honors a banda— van fer bé de no premiar-lo, animant-me així a publicar els versos en Internet, on probablement seran compartits per un públic lector molt més nombrós i divers que el d'una llibreria tradicional. Tot i l'aparició dels blogs de lletres com a nou mitjà de comunicació entre escriptors i lectors, el *gremi* encara es mira avui amb escepticisme, quan no amb un cert recel, la virtualitat d'aquesta poderosa tecnologia que ja ha demostrat ser capaç de trencar amb les cadenes mercantils i les propietats poc intel·lectuals que, durant molts segles, han enllaunat la creació artística i, com no, la literatura, convertint el llibre en un producte poc cultural i l'autor en una marca comercial sovint mancada de certes garanties.

Aquest llibre representa, en part, un primer assaig del que podria ser un suport molt digne per a la poesia escrita, un sistema de publicació que prescindeix de la impremta, de la tala d'arbres, de la contaminació de la indústria del paper i, sobretot, de les vies tradicionals d'edició de poesia al nostre país, les quals podríem resumir, sense por d'equivocar-nos, amb la màxima mínima de «*si no guanyes no publiques*». Aquesta iniciativa vol demostrar, si més no, que la comunicació entre poetes i lectors no té per què afrontar-se eternament com una qüestió de supervivència d'una espècie protegida. Anem de bòlit si encara pensem que la poesia no té cap altre remei que sobreviure gràcies als precaris canals de publicació existents perquè, en fi, *la poesia, ja se sap, és com és* i patirà sempre aquesta malaltia congènita que alguns han arribat a creure fins i tot *glamurosa*, connatural a un cert concepte de bohèmia. Aquests canals arcaics, tan sensibles al tràfic d'influències, tot i que han estat útils fins ara per a la difusió de la lírica, no han pogut superar la situació d'agonia permanentment festiva en què es troba actualment l'edició de poesia, si més no la catalana.

Lluny com estic d'erigir-me en redemptor d'uns conflictes que solament el temps decidirà, deixo ací els meus versos amb l'esperança d'arribar a commoure a algú amb els sentiments que jo mateix vaig sentir en escriure'ls.

J. P.

1
2
3
4
5
6
7
8
9
10
11
12
13
14
15
16
17
18
19
20
21
22
23
24
25
26
27
28
29
30
31
32
33
34
35
36
37
38
39
40
41
42
43

*A Elena, llum
de la meua vida.*

1
2
3
4
5
6
7
8
9
10
11
12
13
14
15
16
17
18
19
20
21
22
23
24
25
26
27
28
29
30
31
32
33
34
35
36
37
38
39
40
41
42
43

*Al meu record arriben
olors de mar vetllada
per clars estius. Perdura
en els meus dits la rosa
que vaig collir. I als llavis,
oratge, foc, paraules
esdevingudes cendra.*

SALVADOR ESPRIU

1
2
3
4
5
6
7
8
9
10
11
12
13
14
15
16
17
18
19
20
21
22
23
24
25
26
27
28
29
30
31
32
33
34
35
36
37
38
39
40
41
42
43

Horitzons verticals

1
2
3
4
5
6
7
8
9
10
11
12
13
14
15
16
17
18
19
20
21
22
23
24
25
26
27
28
29
30
31
32
33
34
35
36
37
38
39
40
41
42
43

*On hem anat a parar?
Fit l'horitzó vertical
i tanmateix sé que és nul...*

JOSEP ALBERTÍ

LLOGUER

*Hem llogat un balcó assolellat
on fem cua per a contemplar la llunyania
de la mar, una llesca de platja a mida
de dos crancs, la llum oberta al cor
de la magrana i l'exigible
confusió del crepuscle amb l'alba
—serà massa d'hora o ja massa tard?
Hem llogat un estiu indolent i apacible
que en pau ens convoque a desxifrar
la reversible pell dels nostres somnis.
Hem navegat per les aigües més dòcils
covant la fúria d'unes tempestes
que ens han menat, contra l'onatge,
a acceptar la juguesca de patir
un agost felicíssim.
Hem llogat un cos de gos i el llamp
de vida l'hem furtat al cel més blau,
estrany als senillers de les sèquies,
empresonats fora dels nostres murs,
allunyats de tot allò que volíem ser,
com a bons turistes segons conveni.*

CONTRAVENT

Podries deixar que el vent torne
a endur-se la veu de les paraules
i de vell recordar que vas ser poeta
fent acapte ronyós d'albirs renunciats.
Però encara ets a temps d'aprendre
que l'estiu formidable que inaugures
pot lluir l'infinit, que els horitzons poden
ser verticals, que amb la mandra dels déus
hauries de poder, també tu, segrestar el sol.
Quin raig podria moure's idealment,
per unanimitat, sense exigir res a canvi?

Defuig qualsevol treva i deixa't dur
com un veler a la deriva, com ventim
de cànem surant l'oceà, consentint a l'amor
l'insòlit goig de jugar ben imparcialment
a favor teu, implacable i venturós, possible
contra la dictadura del foc on s'extingeix
aquest arbre gallec, possible contra
la perpetuïtat dels semàfors en roig,
possible contra els tributs i els feus
dels àngels custodis de la llibertat.
Possible.

Podries deixar que el vent torne
a endur-se la veu de les paraules
per a fer-te callar pròsperament
mentre dubtes si tu, si ells, si el món,
si la justícia, si el destí, si l'àspid
guarda encara, misteri sagrat,
una responsabilitat probable, criminal,
força empírica, útil, pura
culpa.

Podries. I no vols.

PASSEIG MARÍTIM

O aquest turista esperpèntic, per exemple,
força ambulant amb urc de proxeneta,
regatejant-li burla el preu lliure d'impostos
de la fam a una magribina avesada a fingir
que resisteix la tecnologia punta del menyspreu
sistemàtic de la seua oferta estival d'espardenyes
made in Taiwan.

O l'ociós jornalero de la Creu Roja,
eunuc colrat amb ulls de peix fregit,
vigilant el setge de la platja des d'un tron
privilegiat en la missió humanitària
tan poc agraïda d'hissar una bandera verda,
d'albirar un poal de mar estipulat
per ordre administrativa.

O aquesta olivera mil·lenària, mítica,
baluard d'arrels en terres homicides,
que, desafiant les lleis de la gravetat,
misteriosament corre com un cèrvol
per la carretera de la platja
dins d'un camió de mudances.

O bé aquesta rècula de pensionistes en bermudes,
matant-se per una cadira a recer de les palmeres,
fent cua de racionament informatiu
en la magra biblioteca del passeig
per a assistir eixancarrats
al funeral, íntimament profètic,
de la notícia.

«*Els subsaharians col·lapsen Canàries*».
—*¡Volvemos a tener moros en la costa!*, rauca
en biquini, roig com una gamba, un jubilat
xenòfob, suat, xiscló i remot, poc perifèric.

ZIGOT

Lluny i dins,
en nosaltres l'amor cova
com la cendra al foc, carícia i falç, cisell
fugaç d'un déu que udola en la mirada
tendra d'aquest xiquet arrebossat
d'arena que en la platja s'erigeix,
a contrallum de la nostra pell,
estàtua i arquitecte
mundial de la innocència.

L'odi ens va de sèrie: abelles
enverinant galàxies, l'extermi
de les meduses, banyistes pixant,
forats negres forjant absències.
Com qui diu l'hem mamat, terrorífic,
i ens l'han explicat amb un perfecció
tan enlluernadora i hàbil que hem après
a cotitzar la por i la santa desvergonya
de poder dir que no sabem i no podem
i no voldríem odiar exquisidament
com a virtuoses víctimes que som.

Tot l'amor està ací, però,
bressol i vol
brunzent d'un àngel
que embafat de llum ens somia,
tan calent, despullat i inhòspit,
en aquesta percepció tan secreta
i fàcil, tan renunciada,
nostra també,
de botxins.

DEL MELÓ D'ALGER

*...com una mar immensa
que ens oblida i separa suaument.*

JOSEP PIERA

Immensa és la mar
però infinita la calma d'aquest estiu
en què torna a ser notícia excepcional
que no passa res de l'altre món.

La comunitat internacional
del capital ens exhorta a ser més humans
en perill d'extinció entre israelians i libanesos
en desigualades proporcions
i els cadàvers moren per segona volta
dins dels taüts catòdics i radiants que oficien
les exèquies globals sense alterar
el desordre mundial
ni els coberts sobre la taula
de la terrassa estival, ni la dolçor
tan fulgurant del nostre meló d'Alger,
ni l'oratge universal de l'aire condicionat,
ni la prevista desmesura del barril de Brent.

D'infinita calma és ací
l'estiu en què mai no passa res
de l'altre món, malgrat una catàstrofe
al·lucinant, terriblement memorable:
de nit, a les platges, la mar tomba castells.

JORN LAX

Contempla com la mar s'obri
responsable de regalar-te una mirada,
sent felicitat de no sentir-te infeliç,
ni que siga per un tros de pa al migdia,
per un temps d'espera que ja no esperaves
o per una cançó fugaç escoltada a la ràdio,
i deixa't dur com aquests infants de la platja
que en la vesprada inconscients corren
a l'encalç dels ulls invisibles de l'àngel
que també avui acabarà assassinat.

Sent com esvara la tendresa pels seus dits,
tatuant en l'arena una última pregunta,
l'alegria pura, la saliva i després la sang
que qualsevol dia hauran de necessitar.
Quin serà demà el nostre testament?, dius.
No respongues allò que no vulgues preguntar.
Digues només les paraules que encara
no has gosat dir perquè no vols patir que l'oblit
puga començar aquesta mateixa vesprada.

TOURISTS BEACH

Platgetes de Bellver, Benicàssim.

Sua la mar i sua la carn.
Cada cos un naufragi.
Un desig cada badall.
Com les ones arriben
de ben terra endins, sense sal.
Supervivents de temporals anònims,
han sembrat camps d'ombrel·les,
han clavat els ancians,
han estés tovalles, banderes verdes
han hissats. Desmaiats
sobre l'arena, s'han organitzat
com si el seu horitzó estret
fóra l'únic ganivet
que agombolant lluu
la més grossa fam
del planeta.

Es fiten els uns als altres, marcant
el territori amb un deler obscè
que es manifesta en contra de l'incest
amb cap ni un dels familiars.
Sua la mar i sua la carn.
A ofegar-se juguen els infants
a l'horabaixa emmirallats.
Un toll de sang és ja la platja.
Sort per als naufrags
que l'horitzó encara flota
i hi raja.

POR SOTA SOSPITA

Aquesta turista àuria, jacent
i creuclavada com si fos divendres sant,
cuita al sol com una sargantana,
amb les mamelles fascinants i a l'aire,
que no s'esmussa gens quan la inspecciones,
tan immòbil i magra que la podríem donar
per morta, aquesta sirena exòtica és deliciosa.
Sent comunicar-te, però, que és una terrorista
molt perillosa en procés de cerca i captura.
Certament, ningú no ho podria creure,
que pogués la culpa confinar tanta bellesa,
que tan fulminant fos l'encant d'una màscara,
però tenen papers solvents i proves palpables
que demostrin que el seu silenci sospitós,
persistent i còsmic envers la massacre infantil
a Canà, està íntimament connectat
a l'atemptat brutal i sanguinari
que, ahir, a l'aeroport de Heathrow,
aconseguia avortar Scotland Yard.
No te'n refies. La por va en llauna.
Aquesta turista, diuen, és una terrorista.

1
2
3
4
5
6
7
8
9
10
11
12
13
14
15
16
17
18
19
20
21
22
23
24
25
26
27
28
29
30
31
32
33
34
35
36
37
38
39
40
41
42

*Quina classe de mobles són aquells
que fan propaganda de la partença?
La gent agafa les seues cadires plegables
i emigra.*

GÜNTER GRASS

POSTALS DE PLATJA

I. POETA

La sal, i no el sol,
llostreja en la mar, llum eficient
en la mirada espasa
del mariner que naufraga
sense mallar rap ni verat,
i per una sola paraula.

II. ECONOMIA

Petrolers prehistòrics foraden
l'horitzó insuficient i econòmic com ara la mar
venjant-se, dessalant-se, estalviant-se
l'esforç de conservar a flot el cadàver absent
del submarinista.

III. PROPAGANDA

Indiscriminat atac aeri, celestial,
de propaganda immobiliària: bagots
d'eslògans enrajolant els núvols...
Cos a terra! És perfecte
el simulacre dels turistes que saben obeir
la consigna comercial de jeure feliçment
sobre l'arena abans que la platja rebente.

IV. RELLOTGE DE SOL

Amb un llapis apunyales l'arena i veus
que l'ombra del temps també passa.

V. PANORÀMICA

Cala de sal, de gossos
i corcs, rècula de raps gratant-se
el boç, argamassa
de carn arrecerant-se
el cor.
El silenci d'Europa
suat i llosc.

VI. SOUVENIR

Calima a la badia, lluminària
ensucrada, rou desengendrat
en les petxines que s'obren
refractades als ulls de l'ardit
caminant, interseccions
fugaces d'una eternitat dilatada.

VII. QUART CREIXENT

Del iot flamant
salta miop
el banyista nocturn, nada
d'esquena, perd el rumb,
s'ofega i sura
les petjades d'argent
que ens revelava el sender
per on s'arriba a la lluna.

VIII. CANTILENA PER AL MEU FILL

Dos xiquets, a la vora,
alcen castells d'arena.
A poalets buiden la mar
i els peixos moren de pena.

IX. SESTA

Dinats, la justícia del sol
dicta sentència i ens condemna
a obrir els ulls enmig de la foguera
després d'una dolça invisibilitat temporal.
Espurnejants, suats com a polls,
constatem que, just allà on els murs
no han arribat a fondre's, tampoc
s'ha fos la nostra ombra.

X. SAVIESA

Ningú com la mar
sap escriure tota la veritat
sobre l'arena.

XI. BENICÀSSIM

Havies d'anar a parar a l'única platja
de l'univers on pots sentir-te plenament
turista i estranger a casa.
Pots, per exemple, empassar-te pizza
en sis idiomes llevat
del teu.

XII. CIVILITZACIÓ

Preocupadíssims van hui els turistes
a prendre el sol. De nit han rebentat
dos contenidors de fem al passeig.
Que han estat actes vandàlics, diuen
ací, ací on viu gent tan civilitzada.

XIII. ERMITA DE LA MAR

Agost crema bruixes,
inaugura l'Apocalipsi,
sota els bancs de les ànimes
destapa l'infern
amb un concert de ventalls
que no s'acaben de creure
la resurrecció del difunt.

XIV. MOCADORS DE SENEGAL

Com la mort, el sol d'agost al bescoll
igualaria l'immigrant amb el turista.
És la maniobra, però, de carregar-se'l a l'esquena
allò que en els colrats no marca mai la pell
i sí la diferència.

1
2
3
4
5
6
7
8
9
10
11
12
13
14
15
16
17
18
19
20
21
22
23
24
25
26
27
28
29
30
31
32
33
34
35
36
37
38
39
40
41
42
43

XV. CUCS

Tants turistes, tantes hores,
tirats per terra, tan despullats i abellidors,
ben adobats en el seu punt de cocció i de sal,
i resulta incomprendible que els cucs
no s'organitzen per a fer la seua feina.
Mira com el sol rosteix, en la duna,
un alemany amb tanga.

XVI. BANDERA ROJA

Una estàtua de vent és
la mar en ressaca, culpable
de la bandera roja
hissada per a prohibir
el bany de la família anglesa
que lluita contra la tempesta d'arena
bevent *Coke* a recer
d'una barca abandonada.

XVII. VÍDUA

Vídua, despulla't,
deixa caure el dol sobre l'arena
com cau la nit sobre la platja
i ofrena generosos els teus pits
diligentment colrats
al policia cadell que fa ronda ansiós
d'assampar els traficants
de l'amor.

XVIII. EUCALIPTUS

Per a tocar el cel haurem d'usar
les arrels de l'eucaliptus, la remulla
de branques embolicant l'horitzó, falces
epilèptiques dallant els núvols, llamps
a contrallum esquarтерant la mar,
incendiant el món, empeltant
la nit.

XIX. MARINERIA

És un miracle l'obliquïtat de l'esquelet
sobre aquella barca elemental que sura
com un bri de blat en un vers de Montale,
o com l'ombra d'un núvol en un de Pessoa,
adduint que el mariner no pesca, llaura
oceans, deixeble d'Ahab, aixecant
cavallons d'aigua contra l'ham de la platja,
escatant la rosada a la mar que s'obstina
tenaç a no caure mai més en l'engany
de les seues xàrcies.

AFTER SUN

*Tal com ací has devastat la teua vida,
ací mateix, en aquest racó petit,
és en tota la terra que n'has fet la destrossa.*

K. P. KAVAFIS

Desplaçats d'una guerra
en què no han mort encara, de la cala s'exilien
famílies turistes. A l'arena extirpen
bolets multicolors, peus pansits,
xiquets plegables, i emigren amb goig
carregats d'artefactes.
Queden arrere els horitzons verticals
dels cossos jacents que miren i miren
sense saber que han caigut
reus d'una altre cel.
Però no és aquest cel, eixam o formiguer,
una cambra de gas filmada a càmera lenta,
sinó un escorxador ignot i preat, embafat
de víctimes invisibles, de cors a l'ast,
sang deverada d'amnistiats botxins
gaudint dels odis immediats
en la pell dels bronzejats
com una lepra fel·liç.

Els exiliats abandonen l'infern
apunyalant un crepuscle vell,
previsible, perfumat amb l'*after sun*
que albarda la sentor real
de sofre i podriment.

1
2
3
4
5
6
7
8
9
10
11
12
13
14
15
16
17
18
19
20
21
22
23
24
25
26
27
28
29
30
31
32
33
34
35
36
37
38
39
40
41
42
43

*Visc en l'ardent meditació
d'escoltar les ones
que acaricien calmes
la meua illa d'aigua.**

KAZUKO SHIRAISHI

Illa d'aigua

←

* Traducció des de la versió anglesa.

PIANO

Visc dins
d'un piano de cua
surant l'oceà.
Després de l'hecatombe,
els vaixells de salvament
anaven plens a vessar.
La mar ha engolit les illes.
Dels supervivents no en sé res.
El silenci de les ones,
arrabassant-me les tecles,
és l'única cançó que conec.
Per això us arriba la melodia
negra d'aquest vent de ponent
bressolant alzinars i faigs
al compàs amb què el tsunami
devora naufrags irredempts,
una música incerta
que els turistes captius
al gueto sumptuós de la platja
interpreteu com un sol menor
d'escuma i llunyania.
Visc dins
d'un piano de cua
surant l'oceà. Segles fa
que busque un concertista
que al meu cor no desentone.

90°

Quan el planeta
esdevinga amenaçat
pel descobriment històric
d'un horitzó vertical,
em deixaré caure feraçment
nit avall
fins a esborrar-me del mapa.
Cascades als oceans,
gratacels condemnats
a exercir de ponts, rius
rebaixats a la condició
de fonts, esquelets tenaços
enfilant-se món amunt
per les vies del tren.
Tot panorama.
El món a l'inrevés
no millorarà la caiguda;
només amb la pèrdua de l'equilibri
la perfeccionem.

CRUSOE

*...tu, l'home, que a les palpent
vas de nou pels estius del desig...*

AGUSTÍ BARTRA

Sóc l'àncora al pèlag
dels estius salpats, l'illa d'aigua
on hauré sempre de passar set,
una mar constant del mateix blau
que tota la meua memòria,
boca obscena i pell rapaç
d'un desig que es completa
només quan s'obtura.

Per fi ara sé que per molt
que em mesure el pols i la carícia,
per molt que em mire les estrelles,
per molt que dibuixi intrèpid
el rumb certer i càndid
de les audàcies i les desercions,
això no ho hauria après mai abans
dels trenta-tres estius que he necessitat
per a saber que algun dia, també a mi,
arribarien a eixir-me mans.

CLEPSIDRA

Tinc temps
marcat pel conveni
per a mirar: ones
de la mar, cels
tan blaus, els castells
d'arena en l'arena,
infants d'arena.
Acabarà l'estiu, desapareixerà
el poema.
Tot tornarà a ser
pura nòmina
i despesa.

Arena.

BALCÓ SENSE MAR

Productivament,
el centre de mi que de mi busca
el centre
mai no entendrà que a la finestra m'aboque
lleugeríssim el cos
que tan inevitable he disposat
perquè la nit siga
amb felicitat
presenciada.

He d'eixir al balcó
acaçat pel vi
com si la lluna volgués ser de bell nou contemplada
com si algun poema encara fos possible
com si el meu amor fos el primer sempre
com si l'estiu no mai s'acabara

Comprove, en canvi, l'escaient desolació de llum
que elèctricament constata
una altra nit
en què tota la ciutat ha decidit adormir-se.

BON DIA

Com els fantasmes, el meu veí
arrossega cadenes i travessaria parets
si no fóra perquè té una política interior
i una certa autonomia estètica per a viure
de nit sense patir les incòmodes necessitats
d'explicar per què a mitjanit mou tots els mobles,
per què rega les meues plantes,
per què no escura,
per què no es masturba mai,
per què es menja les ungles,
per què escriu la dona,
per què li ploren els fills a dos quarts de deu,
per què no pot dormir,
per què no vol dormir
i per què, a mi, això em preocupa.
I per què, l'endemà, me'l trobe a l'ascensor
amb la santa educació de regalar-me un «bon dia!»
En aquell moment no sóc tan caut
i primmirat de pensar que hem perfeccionat,
com el camaleó, un art tan excels
com el de la simulació, i també jo
li desitge —com anava a negar-li!—,
un bon dia.

ÚLTIMA CANÇÓ DE BRESSOL

El xiquet no torna.
No tornarà.
Ja no el desespere.
Venia poc, últimament.
Mira: aquesta fotografia és la dels genolls
ferits, sang i crosta
de l'estiu aquell que va caure
sèquia avall.
Éxactament la mateixa
del cor compromés a no deixar mai
d'esperar-lo.

Sé que no tornarà.
Però és ell qui custodia la porta dels meus somnis
i només la meua espera té la clau.

VEU INSONDABLE

a Manel Garcia i Grau.

Amic, la vesprada
tova ens convida al rés
però cap déu mereix un salm
o un cant de pietat ingenu i suïcida
pel bé de la humanitat tota
després de tanta fúria regalada a la derrota,
després de tanta heroïcitat predestinada
a retransmetre la sang i les matances,
després d'admirar tants aparadors
ornamentats al servei d'una mort
espectacularment exhibida
producte –clamen!
de l'atzar o la natura.

La vesprada tova convida a matar
el temps, a fer-se recordar, a ressuscitar
les paraules necessàries contra l'espant,
a ser huracà final i únic, immens terratrèmol,
a escriure la catàstrofe de negar una carícia,
a fer inventari dels naufragis i els silencis
que per quatre xavos hem concedit,
com si la veritat ja no fos negociable,
als comerciants de la por i l'estultícia.

La vesprada tova convida al coit i a la beguda,
a bescanviar gemecs per llamps i gosadies,
a esgarrar la casualitat de totes les condemnes,
a desemmordassar el boç velat de cada mot,
a reclamar-se impur i orfe enmig de la ferocitat,
a somiar un altre món contra el món, un món
clarament impossible i remot,
però ací mateix i ara, dins ja
dels nostres punys.

1
2
3
4
5
6
7
8
9
10
11
12
13
14
15
16
17
18
19
20
21
22
23
24
25
26
27
28
29
30
31
32
33
34
35
36
37
38
39
40
41
42
43

NIT D'AGOST CARA A LA PARET

Tota la nit formigues
en la cara.

I tota la nit desassossec
i desfici, desori
i desencant
que desanima
si desola.

Tota la nit el desconcert.

Tota la nit la por.

Tota la nit suor
d'insomni i llops de foc
als peus del llit, platja
deserta i certa
com la lluna plena esvarant
finestra avall
i lenta
com la soledat,
obedient.

1
2
3
4
5
6
7
8
9
10
11
12
13
14
15
16
17
18
19
20
21
22
23
24
25
26
27
28
29
30
31
32
33
34
35
36
37
38
39
40
41
42
43

*The norm is to stay
out of the rain
under an umbrella,
while the dreamer
builds sandcastles
in a storm.*

LYNN BARRY

Castells d'arena

BIAIX

*Y a preguntas sin respuesta
¿quién te podrá responder?*

ANTONIO MACHADO

M'ensenyà l'escola a llegir
paraules, equacions, enciclopèdies.
Però què en faig jo ara, d'aquest paisatge?
Com traduiré la soledat d'aquesta platja?
Com lletrejar l'arena que a les ones entrega
els castells dels infants? Consentirà un diccionari?
M'exigirà música, espills, la ingenuïtat d'un eco?
És això una prunera? I aqueix vers, una catifa
d'albarsana voltant la timoneda?
Podria callar jo com el silenci aquell del desert,
com els terrats de Canà després dels impactes,
com la mina sorda tot just abans d'esclatar,
com un poble emmudint després del napalm?
Amb quin mot podria transcriure la muntanya
que en el meu camí reivindica tanta presència?
Quin idioma no em trairà la mirada i la llàgrima?
I en quin llac, quina font me la podria llegir?
Admetrà sinònims aquesta pedra? I aquell míssil?
Amb quin copulatiu jugaré el riu i l'arbre?

I en quin temps? Però, és que hi ha temps?
I com desxifrar el dolç verí d'aquests llavis?
Em demanen una abraçada? Destil·len odi?
Quina gramàtica podria abastar tanta tendresa?
Com pair el coratge o la insolència de dir
que he estimat si, per a declarar el meu amor,
desconec el llenguatge d'allò que em faria feliç?

FIL DE LA HISTÒRIA

*Vino un especialista en intersticios
un crítico literario con rango de cabo interino
que auscultó a punta de pistola
los lomos de los libros de poesía.*

RAÚL RIVERO

La policia espia els nostres somnis.
Hem descobert les càmeres ocultes
penjades dels arbres, dins de les pomes
i de les figues, en els semàfors en roig
i en els fanals dels carrers, com si foren cucs
produint a sou la refinada podridura de l'univers.
Som una pàtria d'esquimals insomnes lluitant
contra els satèl·lits i els xips que tot ho saben
i contra els malsons que els uniformats injecten
als cervellets dels nostres fills.
Ens guarim com corcons dins de la nostra carn,
com un amor resumit, en un parell de cançons
que no deixem de cantar i en dos llibres antics
que els bruixots menyspreen i que el temps
acabarà escolpint. Contra prínceps i profetes
defenem el nostre got de vi, les ganes de plorar
i, afortunadament, una valuosíssima desesperança.

AMB EL GOS A LA MUNTANYA

Desert de les Palmes.

Mira... Un fèmur. Ací una costella.
Més enllà una tibia. Com una albargina madura
al sol del migdia. Porta el crani. Veus l'esquerda
de la dextra? No hi ha sang, ni una llàgrima
que ens facilite l'esforç d'investigar
per què patim una epidèmia de tristesa.
No solucionarem ara un crim prehistòric.
Qui era aquest home? Contra qui se sublevà?
Tenia fills? Qui el va plorar? El van plorar?
Ni és ell ni nosaltres els qui hem perdut tot això:
l'esperança, un os, la mort, les espardenyes.
«*Si foren, mare, només les espardenyes*»*.
Primaveres dissecades, DNA anònim, això és tot?
Pols o sang, açò no és un home sinó temps pur,
un adéu persistent i nu, no l'ocell sinó l'ombra
de l'ocell que també serà víctima de la cacera.
Nosaltres, que no ens resignem a l'existència
de misteri, si n'hi ha, mai no sobreviurem
a una sola resposta i tota eixida només depèn
d'insistir tenaçment en la formulació de preguntes.
Vine, mira, Martí... un altre fèmur.

* «*Si foren, mare, només les espardenyes*». Vers de Vicent Andres Estellés, del «Llibre de meravelles».

FUTURA LLEGENDA URBANA

Hui no ho podem demostrar, fill meu,
però conta la llegenda que fa milions d'anys
el sol s'apagava i en deien crepuscle,
que tornava a encendre's i en deien alba,
i que entre el crepuscle i l'alba
la temperatura dels cossos minvava,
que udolaven els llops, uns animals prehistòrics,
i passava una cosa al·lucinant i estranyíssima
anomenada Nit, quan tot s'enfosquia.
Conta la llegenda
—i estic segur que això és pura llegenda—
que, aleshores, des de la Terra,
podíem contemplar la Lluna.

FLORS PER A BUSH

Algú més t'ha declarat la guerra.

LEONARD COHEN

Enemic meu,
jo no puc declarar-me
pacifista.
Estic a favor d'una guerra, l'única:
desemascarar-te a tu
i tots els disfressats
de camaleó.

La guerra és identificar-vos
vius, i no cadàvers, sans
i estalvis, lliures, un a un,
implacablement, d'un sol tret.
La tecnologia del camuflament
—diguem-ne democràcia—
ha avançat moltíssim en els últims anys.

Els jocs de màscares
haurien de ser assignatura
setmanal i obligatòria.

1
2
3
4
5
6
7
8
9
10
11
12
13
14
15
16
17
18
19
20
21
22
23
24
25
26
27
28
29
30
31
32
33
34
35
36
37
38
39
40
41
42
43

MEMÒRIA I MITJA

*La memoria fu un genere letterario
quando ancora non era nata la scrittura.*

EUGENIO MONTALE

L'esperança de viure i la memòria
de viure és tota la vida que encara dura, que durarà,
i no poden ser, mai més, penyores per als meus germans.
L'alegria de lluitar, de ser record i desig, dolor
persistent de la carn contra la pedra, puny o carícia,
no ha de ser un funeral precoç per als meus germans.
La justícia de cantar en llibertat no ha de ser tristesa
podrida en presons de mala mort. No n'hauria.
Massa temps hem deixat que ens delate l'abús
d'aquest temps condicional com si les fosses
comunes foren llegendes pansides d'un avi rogallós.
Quina classe d'ètica podria regalar hipnosi perpètua,
etiquetes, relax, diplomàcia, quan res no ha demostrat
que l'oblit pugui funcionar tan suís com un rellotge?

TERRA SINISTRA

*Matança al metro de València.
4 de juliol de 2006.*

A Francisco Camps,
president de la Generalitat Valenciana.

De vegades, per accident,
l'escorxador s'esguita de sang,
la pedra no esmola com cal
i acaba rebel·lant-se algun porc
que sangloteja i desconcerta
la cort, però el carnisser és
el millor director d'orquestra
d'un silenci sec que a mort els marca
quan trinxa la seua llengua.
No hi ha compassió per a les veus blanques.
No hi ha privilegis per als escandalosos.
Ni hi ha clemència per als heretges.

La carnisseria funciona a ple rendiment
amb uns guanys del tot insuperables.
Un a un, passen tots per la màquina
que multiplicarà la política del greix.

A univers massa real put
el país dels porcs esquarterats
amb l'esplendor d'aquest sol cendrós
que a l'aparador lluu al·lucinant
en els ulls astorats dels cadàvers.

Després de la matança,
després de la mort, l'únic misteri
que ens queda és el dels ganivets
que no s'amaguen després del crim.

DESPRÉS DE L'ATEMPTAT

*Bombardeig d'Israel a Canà (Líban).
30 de juliol de 2006.*

És pitjor per a nosaltres.
Els assassins han après a matar millor;
prou tenen de matar només un poc,
amb memoritzar dues idees solemnes, sumptuoses,
galvanitzades d'una estricta moralitat
prescindible per a disparar sense dubtar-ho;
el seu salari continua pujant,
cotitzen en borsa,
gaudeixen de molts mesos de vacances,
passen més hores amb la família.

És pitjor per a nosaltres.
Els assassins han après
a rendibilitzar les bales;
també són fills
del capitalisme.

Saben quan posar les bombes,
per què iniciar les guerres,
com administrar la por;
també són fills
de les religions.

*Aquest que plora en la foscor de l'exili
sóc jo;
orfe després de la matança dels meus pares: Tigris i Eufrates.*

MUHSIN AL RAMLI

Antigament,
una bala s'allotjava en la seua víctima,
substituïa el cor,
la seua ombra era ombra
retinguda contra l'últim batec.

Hui, la bala
s'allotja en la seua víctima,
substitueix el cor,
però la seua ombra la forada, vola
tornaveu per damunt dels nostres batecs;
creua valls, mars, països, gratacels,
pega mil voltes al món
en direcció contrària a la nostra pau
un segon abans que tu udoles
democràcia.

És infinitament pitjor per a tots nosaltres.
Els assassins han après a matar millor.
I no de franc.

1
2
3
4
5
6
7
8
9
10
11
12
13
14
15
16
17
18
19
20
21
22
23
24
25
26
27
28
29
30
31
32
33
34
35
36
37
38
39
40
41
42
43

PERSPECTIVA

Aquesta terra corria per la teua sang.
Ara és la teua sang la que corre per aquesta terra.
És la mateixa terra i és la mateixa sang.
Idèntiques.
Moriràs si oblides
que l'objectiu primer de l'ocupant és
capgirar la perspectiva.

1
2
3
4
5
6
7
8
9
10
11
12
13
14
15
16
17
18
19
20
21
22
23
24
25
26
27
28
29
30
31
32
33
34
35
36
37
38
39
40
41
42
43

Setembre

1
2
3
4
5
6
7
8
9
10
11
12
13
14
15
16
17
18
19
20
21
22
23
24
25
26
27
28
29
30
31
32
33
34
35
36
37
38
39
40
41
42
43

*... i mossegue el setembre que em vesteix
com si fos el llençol o el cobertor.*

VICENT ANDRÉS ESTELLÉS

CALA DESERTA

*La Renegà (Orpesa),
3 de setembre de 2006.*

Aquesta cala ha patit una invasió d'estilites
que han posat pels núvols el preu de les peanyes.
Hospitalària, la grava ha amanit taüts per als banyistes
celebrant un rot crepuscular i llord amb un eco celestial
de sagristia que no ha emès cap televisió
i que ha deixat bocabadats els beduïns absolts
que hem pogut sobreviure a l'hecatombe
de deixar-nos dur per les vesprades d'un setembre
expedit ja a les cristal·lines àncores de la pluja.

CAVE CANEM

Platja de l'Almadrava, Benicàssim.

Xiprers decapitats
fan reixa i palau
al gos llandós
que ens amenaça
quan passem a la vora
esternudant d'al·lèrgia
contra la càmera que sotja
els panteons i nínxols més luxosos
de la costa.

Aspersors i piscines inunden
d'enveja els nostres ulls d'assalariats
que admiren certa propietat privada
on perdura el privilegi
d'alguns arbres.

CONSELL ESCOLAR

*Pati de l'escola Lluís Revest. Castelló.
Fi de les vacances d'estiu.*

xiquet extirpat
puja al tobogan
agafa't bé al catxerulo
caça el núvol
i vola
sobre els murs del pati

fuir
perquè no t'enganyaré en açò:
de res no t'ha d'aprofitar
matinar per a guanyar temps

a tots els gronxadors del parc
asseu-te orfe
contra la voluntat dels teus pares
abans que se t'òbriga l'alba
de cap a peus
com una ferida

VELLA AMB CARTRONS

Passeig marítim de Benicàssim.

Úter
ja fossa,
la mire, em mira
i passa,
llunyana com una eternitat camina
ni una sola lluna vola
ni tampoc sembla que l'ajuda
a buidar tot els femers
a buidar tota la mar
a buidar l'estiu
en contra de la felicitat
dels gats en contra
de la nit en contra
de qualsevol indulgència
independentment dels greus secrets
de la plusvàlua o de qualsevol altra insistència

Al marge silencis
jauen
silencis que pugen
els únics
silencis que no són
si res no diuen
silencis
de tots els colors
de totes les ràbies
de tots els somnis
s'abandonen a recordar-li
cartró en mà
que té fam
propietat única
esperança
que una altra nit l'obliga.

1
2
3
4
5
6 AL PEU DEL FAR
7 DE LES ILLES COLUMBRETES
8
9
10

11
12 Ací l'illa
13 és el tresor.
14 Ací podríem viure
15 tancats fora
16 del món, entre arínjols
17 i margallons, més enllà
18 d'on solament som
19 crits llunyans d'enyors
20 traïts, torbats flameigs
21 i podridures, de la ferida
22 sal, fúria, sements
23 de qui?
24
25
26
27
28
29
30
31

32
33 Prescindible tot,
34 sèquies, pous, semàfors
35 en roig, tindríem la set de l'aigua,
36 la sang salada, els somnis esvarats,
37 i seríem sempre el far
38 d'homes remots.
39
40
41
42
43

Quantes illes,
quants llibres,
quins ulls falcats
a la riba dels morts
hem abandonat
sempre a l'encalç
dels vells tresors?

Illa Grossa.

REVERS

Com a bons animals
arreglerats per la tralla, hem après
el costum prehistòric d'ignorar
que en la cara fosca de la lluna
també existeix la nit, i és sorprenent
que el ramat de poetes fuetejats
no us indigneu per l'absència
de compromís cívic i social
en el gremi d'astrònoms i astronautes.

Cada nit discutíu, en canvi, si és blanca
o negra la roba íntima de la monumental
turista francesa, i els més intrèpids
us arrisqueu —quina audàcia—
a qüestionar si en durà.

Després m'acuseu a mi
d'involucionista i refinat,
quan us dic que la cara fosca
de l'immigrant a qui compreu clauers
i ulleres, és la conseqüència d'un efecte
lluner.

La meua cara fosca.

HOME LLOP

Quan ja no pot sinó estar sol
i a fora plou
i cap porta li obri
i ni sa casa l'acull,
no sap plorar.
Determina l'enyor,
l'últim desassossec, els déus
que l'abandonen pres
del seu propi bleix.
Una cova lluny,
al cim de la muntanya
és el paradís
que li fa recer i somni
contra l'odi dels caçadors.

TEMPORAL

Millor serà no abaixar les persianes.
Que en les finestres gemegue el batec
de la pluja, que s'embrute de fang
la mirada, que l'últim ocell de llum
incendie l'ombra de cada núvol,
que des de l'interior del món
s'hagen de mullar les mans
per a explicar com vam ser capaços
d'aprendre, rúfols, a refugiar-nos dins
de la tempesta.

PEATGE DE TORNADA

*Peatge del Vendrell, retenció
i cua direcció sud.*

Tardor i anestèsia.
I autopista, i retrovisors, i llums
intermitents, i peatges, i morts,
i poemes incomplets, i ulls que ja no poden
llegir la mar de lluny, ulls que es desplomen
com una civilització, ulls plorats com les fulles
del magraner arreçant a l'hort
l'últim formiguer del món
que no han negat les pluges.

El Raval, el pany, l'ascensor.
I torna tot.
Ningú a casa. Ni el fantasma.
T'asseus i tremoles com el símbol
dels xiprers inflamats a l'horabaixa
que no admires. Als genolls t'abrades
reclamant cloroform als déus
o bé un argument rudimentari, biològic,
plausible per als morts que, recordes,
també enguany t'han de plantar al cor.

*Prompte brotaran i maduraran.
El temps no ajuda. No cura res.
I encara més: dol quan muda
en estàtua l'antiga ferida.
És només un analgèsic!
Així et consolava un pensionista,
rovellant-se sàviament a la piscina.*

Però la consolació no és un fet, no mai,
i tu, cabut, encara defens, contra tot, l'estil
poc agraït de valorar generosament els fets.
El Raval, el mangraner, el pany, l'ascensor.

1
2
3
4
5
6
7
8
9
10
11
12
13
14
15
16
17
18
19
20
21
22
23
24
25
26
27
28
29
30
31
32
33
34
35
36
37
38
39
40
41
42
43

SETEMBRE

But the eternal summer shall not fade
WILLIAM SHAKESPEARE

Núvols transatlàntics no encapoten
els auguris dels profetes mercantils
que anunciaven als horòscops
amb versos resplendents
que és tardor ja
als grans magatzems.

Amb el fred més psicològic s'inaugura
la caiguda perenne de les fulles
que caduca en la iconografia de les tanques
publicitàries quan tot just comença
la dels arbres.

Tan emboirats anem
que sembla no tenir pic aquest setembre
que els escaladors mamprenem en vertical
com a forces productives amb la desgana
tolerable que no posa en perill
els objectius marcats
pels propietaris.

Arrere queda el sol
dibuixat en la pell de la poma
que menja eternament un xiquet
despullat vora la mar.

Com àngels glaçats
o com estàtues, per les escales mecàniques
levitem fins a l'àtic, al costat del purgatori:
Catifes de Bagdad al 50%!
Com si ja no volaren!
Ens prometen el cel, però les beates
venedores no ens deixen veure Déu.

Primer hem de pagar.

1
2
3
4
5
6
7
8
9
10
11
12
13
14
15
16
17
18
19
20
21
22
23
24
25
26
27
28
29
30
31
32
33
34
35
36
37
38
39
40
41
42
43

*Benicàssim, agost de 2005,
Castelló de la Plana, febrer de 2007.*

